

Regidoria de Ciutadania i Convivència
Departament de Cooperació

Ajuntament de Badalona

**PLA DIRECTOR
DE LA COOPERACIÓ INTERNACIONAL
AL DESENVOLUPAMENT
DE BADALONA**

Badalona 2011

ÍNDIX

Presentació	3
Idees de referència per a la cooperació municipal al desenvolupament	4
Objectius estratègics del Pla	8
▪ Objectiu global	
▪ Línies estratègiques	
Línies de treball i actuacions que es deriven dels objectius estratègics	12
Modalitats, àmbits i sectors de cooperació	21
▪ Modalitats de cooperació	
▪ Àmbits d'actuació i recursos econòmics	
▪ Prioritats sectorials i àrees geogràfiques	
Formes i espais de participació. Articulació amb els agents socials i la societat civil.	27
Gestió, seguiment i avaluació	30
Annex I	32

PRESENTACIÓ

Per a l'elaboració d'aquest document s'ha obert un ampli debat i s'ha fet un treball de reflexió que ha permès intercanviar punts de vista entre els principals actors i organitzacions de la cooperació i la solidaritat internacional a Badalona.

L'objectiu ha estat cohesionar, millorar i enriquir les propostes que finalment adoptarà el Pla i que faran d'aquest una guia estratègica per ordenar i millorar la qualitat i l'eficàcia de la cooperació internacional que es fa des de Badalona.

El document té en compte les principals conclusions derivades del diagnòstic fet en una primera fase de treball i, a la vegada, introdueix nous conceptes i idees sobre la cooperació municipal i sobre el paper de les ciutats en el context de globalització en el qual vivim, de cara a establir un marc conceptual de referència.

Aquest és doncs el primer Pla director de la cooperació internacional de Badalona. Un intent d'establir uns punts de referència de la cooperació de ciutat i d'articular i donar coherència a les accions solidàries per tal que siguin més eficients, i evitar-ne la dispersió. Cal vetllar per la millora de les accions de Badalona en solidaritat internacional, perquè són l'expressió de valors que reforcen la identitat, l'autoafirmació i la responsabilitat dels seus ciutadans i perquè obren la ciutat al món.

1. IDEES DE REFERÈNCIA PER A LA COOPERACIÓ MUNICIPAL AL DESENVOLUPAMENT

El Pla director de cooperació al desenvolupament que vol impulsar Badalona parteix de dues idees força.

La primera és que si es pretén aconseguir un desenvolupament global sostenible que garanteixi el benestar de tothom i la pau, la cooperació no pot seguir aplicant els models occidentals com s'ha fet fins ara. Al contrari, cal canviar els models predominants de producció, de comerç, de consum, de gestió dels recursos, tant als països rics com als països més pobres. Cal trencar amb la idea que la cooperació és solament i principalment un transvasament de recursos (ajuda) d'uns als altres. Es fa necessari un gran esforç d'innovació per plantejar un desenvolupament de nous tipus arreu del món sencer.

La segona idea és que la cooperació des del món municipal ha de tenir una singularitat pròpia i una dimensió específica, encara que es basi en el principi general de solidaritat.

Aquesta singularitat es basa a donar suport als processos de desenvolupament local, enfortint les capacitats individuals, comunitàries i de les institucions públiques locals als països en vies de desenvolupament, al mateix temps que es construeix i reforça al nostre entorn una societat solidària i responsable.

Aquesta singularitat ha d'estar a més a més en coherència amb les agendes globals i compromisos internacionals que com a país hem adoptat i amb els marcs de referència dels que a Catalunya ens hem dotat (Llei de cooperació al desenvolupament, etc.)

El focus d'atenció principal de la cooperació local està passant gradualment del contingut assistencial, que tradicionalment ha caracteritzat moltes intervencions, al suport a les polítiques locals que elabora i posa en execució el govern local i, d'això, a l'enfortiment de les institucions públiques descentralitzades i del seu funcionament democràtic. Aquesta evolució és encara embrionària i lenta, però es va perfilant com una aportació específica dels governs municipals al món de la cooperació.

Això significa que, a més de la transferència de fons, és necessària una visió estratègica que revitalitzi el paper dels ajuntaments dins del desenvolupament local i que suposi la creació d'aliances i relacions estables entre institucions i entre territoris.

La cooperació descentralitzada ha passat de veure's com una font de recursos financers a visualitzar-se com una eina innovadora que permet trencar amb les pràctiques clàssiques de la cooperació al desenvolupament i avançar cap a relacions més equilibrades i recíproques entre els seus actors.

En aquest sentit, la participació activa de Badalona en la cooperació internacional hauria de tenir una continuïtat, a escala internacional, del lideratge o l'experiència que en desenvolupament local i en cohesió social es porta a terme en el mateix municipi. Les ciutats estan, cada cop més, afectades pels fenòmens globals i han de posicionar-se internacionalment sobre els temes que les afecten.

Per tant, prenen importància temes com ara la gestió de processos migratoris, les polítiques d'inclusió social i contra les desigualtats, la promoció econòmica del territori i els riscos ambientals, les polítiques d'igualtat de gènere, entre d'altres. Les relacions de cooperació directa entre governs locals dona peu a la internacionalització de les ciutats i a abordar amb millors perspectives aquests reptes.

Aquest nou paradigma del que ha de ser la cooperació municipal suposa també passar d'entendre els projectes de desenvolupament com a única eina de treball, a prioritzar la construcció d'aliances amb el consegüent suport dels processos de desenvolupament. Tanmateix, la implicació del capital social local, la presa de posició pública sobre temes internacionals relacionats amb la lluita contra la pobresa o la possible contribució dels col·lectius d'immigrants s'ha d'enfortir, coordinar i realitzar en una perspectiva més duradora i estratègica.

D'altra banda, el Pla director de la cooperació entén l'educació al desenvolupament i la sensibilització com un procés educatiu constant que afavoreix la comprensió, el coneixement i les interrelacions econòmiques, polítiques, socials i culturals entre el Nord i el Sud.

Però, sobretot, l'educació al desenvolupament promou valors i actituds relacionades amb la solidaritat, la responsabilitat i la justícia social i cerca vies d'acció per transformar tant la realitat local com les relacions internacionals i aconseguir un desenvolupament humà i sostenible que afavoreixi tothom i no exclogui cap persona, col·lectiu o poble. Amb aquest procés es pretén contribuir a formar la ciutadania, a obrir-se al món, ja que la realitat global i local cada cop estan més interrelacionades.

L'empoderament de dones i l'equitat de gènere ha de ser també a Badalona present de forma transversal a totes les actuacions de cooperació al

desenvolupament de la nostra ciutat d'acord amb totes les recomanacions internacionals i el Pla Director de Cooperació al Desenvolupament de Catalunya.

En aquesta línia de reflexió el Pla proposa un canvi d'orientació. Tant important és el volum dels recursos econòmics públics destinats a la cooperació al desenvolupament, com el conjunt de les polítiques públiques que afavoreixen, d'una banda, la construcció d'un municipi solidari i responsable obert al món i, de l'altra, la manera com des de l'acció local i el treball en xarxa es contribueix a una món més just amb la implicació de les ciutats, dels governs locals i del teixit associatiu ciutadà.

Cal replantejar el tipus, els àmbits i les modalitats de cooperació local, amb la finalitat d'anar cap a nous criteris com ara:

- Passar de la delegació al lideratge, promovent més implicació política i institucional de l'Ajuntament en les accions de cooperació i de solidaritat.
- Passar de l'assistència material (ajuda als col·lectius més empobrits i amb més necessitats bàsiques no cobertes) al reforçament institucional per tal d'enfortir el paper i el protagonisme dels governs locals dels països del Sud en les polítiques de cohesió social de proximitat als seus respectius territoris.
- Passar de les relacions de "donants - beneficiaris" a relacions d'associació entre governs locals del món.
- Passar dels agermanaments com a fórmula de relacions municipals a relacions de codesenvolupament i reciprocitat.
- Passar de projectes puntuals a processos a llarg termini i al treball en xarxa amb interessos compartits dels seus membres.
- Passar de la subvenció i l'ajuda financera a la construcció d'aliances i a la concertació amb el teixit associatiu de Badalona.
- Passar d'una solidaritat basada principalment en el transvasament de recursos del Nord al Sud a la creació d'una societat local solidària, responsable i oberta al món.

L'objectiu del Pla és convertir Badalona en un actor internacional que contribueixi a un món amb menys desigualtats, més just i més sostenible i per

això reforçarem l'acció exterior i els partenariats tan de l'Ajuntament com de la societat civil badalonina.

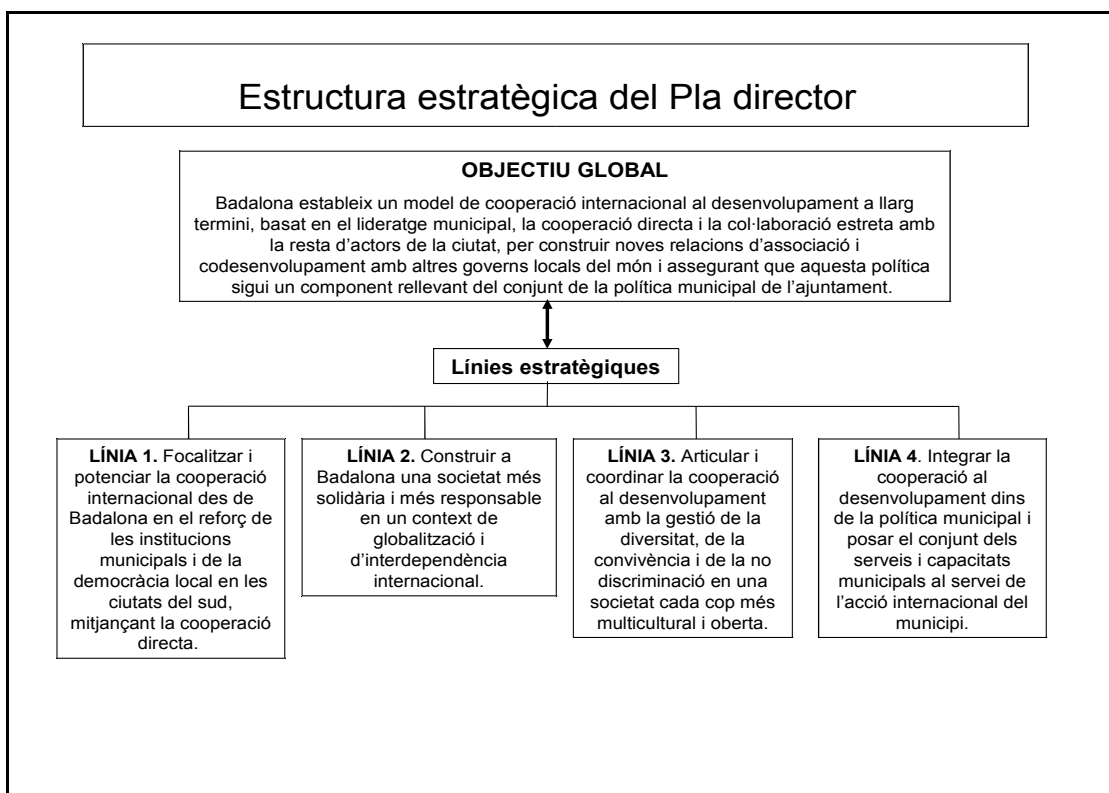
A la vegada, el Pla proposa una institucionalització efectiva i coherent de les relacions internacionals i de la diplomàcia municipal com a objectiu a llarg termini de Badalona, prenent en compte la llarga història i experiència desenvolupades en els darrers anys.

Cal dir, però, que el Pla no suposa una ruptura extrema amb les darreres orientacions de la cooperació que es desenvolupa a Badalona. Cal mencionar com a referència d'aquesta evolució l'exposada a les *Bases reguladores per a la concessió d'ajuts a projectes de cooperació*, que varen ser aprovades pel Ple de l'Ajuntament de Badalona, el 27 de maig de 2008: "...cal entendre específicament la cooperació com una dimensió de totes les polítiques municipals i no només com una política sectorial, implementant així el principi de transversalitat.

Es fa necessària la coherència amb d'altres accions de la política municipal..." (...) "ha arribat el moment de fer de la política internacional una part important i estratègica de la política de ciutat. Cal que la cooperació al desenvolupament tingui personalitat, identitat i visibilitat dins de la ciutat i es necessita un compromís del municipi en l'acció exterior pel desenvolupament dels països empobrits des del punt de vista de l'acció local."

2. OBJECTIUS ESTRATÈGICS DEL PLA

En el diagrama següent es pot visualitzar el conjunt del plantejament estratègic del Pla director.

2.1. OBJECTIU GLOBAL

El Pla s'estructura a partir de la definició d'un *objectiu global*, que es defineix de la següent manera:

Badalona estableix un model de cooperació internacional al desenvolupament a llarg termini, basat en l'exercici de la responsabilitat del govern municipal amb la participació de les ONGD i de la societat civil per construir noves relacions d'associació amb altres governs i societats locals del món i assegurant que aquesta política sigui un component rellevant del conjunt de la política municipal de l'Ajuntament.

2.2. LÍNIES ESTRATÈGIQUES

Les línies estratègiques han d'assegurar la realització de l'objectiu global i, en concret, que Badalona i les institucions que la representen facin un pas irreversible cap a noves formes d'actuació sostingudes en el camp de la cooperació internacional al desenvolupament.

Les línies estratègiques són una definició de fites a assolir en temps acotats i resumeixen, a la vegada, uns objectius desitjables i factibles.

LÍNIA 1. POTENCIAR LA COOPERACIÓ INTERNACIONAL DIRIGIDA A REFORÇAR LES INSTITUCIONS MUNICIPALS, EL TEIXIT ASSOCIATIU I LA DEMOCRÀCIA LOCAL EN LES CIUTATS DEL SUD

OBJECTIU ESTRATÈGIC:

Aquesta línia vol potenciar el paper de lideratge polític de l'Ajuntament en l'exercici de la seva responsabilitat de govern i d'execució de les polítiques públiques i es planteja com una relació activa i de continuïtat entre les polítiques locals i l'acció internacional o global.

Badalona expressa la necessitat de trobar una altra forma de relacionar-se entre les ciutats, de tipus horitzontal, basada en l'interès mutu de les parts i amb elements de reciprocitat, tant entre les institucions públiques locals com entre els agents locals socials i entre unes i altres i amb la implicació activa de la ciutadania. Per mitjà de la cooperació directa es vol donar resposta no solament a les necessitats bàsiques immediates de les poblacions més empobrides i a les emergències sinó també al desenvolupament institucional i a l'enfortiment de la societat civil que permetrà un desenvolupament sostenible amb una perspectiva a mitjà i llarg termini.

Aquesta cooperació es basa en una visió horitzontal i recíproca, que reconeix que les dues institucions involucrades en una relació d'aquest tipus poden aprendre i intercanviar experiències i coneixements, la qual cosa determina un interès més gran per explorar les condicions de reciprocitat en les relacions bilaterals de ciutat a ciutat.

La cooperació directa suposa un enfocament de ciutats o de comunitats locals que cooperen, i no solament dels ajuntaments. Les comunitats locals inclouen el conjunt d'actors dels respectius territoris que estableixen una aliança de territoris compromesos amb una estratègia de codesenvolupament.

LÍNIA 2. CONSTRUIR UNA BADALONA MÉS SOLIDÀRIA I MÉS RESPONSABLE

OBJECTIU ESTRATÈGIC:

Per l'Ajuntament de Badalona la solidaritat internacional no és solament el suport a projectes en els països més pobres, sinó, fonamentalment, l'impuls de polítiques i actuacions a casa nostra que impliquin la construcció d'un municipi solidari, responsable i sostenible, és a dir, un municipi que, al mateix temps que dona resposta a les necessitats quotidianes de la ciutat, afavoreix la construcció d'una consciència ciutadana que des de la seva vinculació al territori és capaç d'estar oberta a la realitat mundial per tal d'afavorir un món més just.

Aquesta línia proposa un impuls a la sensibilització de la població, entesa no simplement com l'assoliment de reaccions emotives, sinó com la generació de coneixements i reflexions sobre els quals es promou una acció socialment coherent, activa i ciutadana.

Aquest objectiu no inclou únicament la sensibilització de la població, sinó que s'estén a aspectes com ara l'establiment d'acords de treball amb altres actors de la societat civil, el reforç del teixit associatiu solidari o l'establiment de normes de responsabilitat social i institucional coherents amb els valors i principis que es volen enfortir.

Els elements que donen coherència i solidesa a aquest esforç d'educació i de sensibilització que promou el Pla són:

- La defensa dels Drets Humans i la justícia social
- La pau
- La interculturalitat
- La sostenibilitat i la lluita contra el canvi climàtic
- L'ètica
- La ciutadania global
- El bon govern, la transparència i la rendició de comptes
- La igualtat de gènere
- El canvi de paradigma en les relacions Nord-Sud

LÍNIA 3. COORDINAR LA COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT AMB LA GESTIÓ DE LA DIVERSITAT, DE LA CONVIVÈNCIA I DE LA NO DISCRIMINACIÓ

OBJECTIU ESTRATÈGIC:

El model de ciutat que es proposa des de l'Ajuntament és el d'una ciutat cohesionada, oberta i d'oportunitats, que inclou la diversitat i amb una cultura cívica compartida. La ciutat amb cohesió en la diversitat suposa un repte no solament per a l'administració municipal sinó per al conjunt de la ciutadania.

L'Ajuntament de Badalona disposa d'un Pla de ciutadania i integració que esdevé l'eina principal en aquest àmbit. El Pla director de la cooperació suposa que determinats aspectes del model de ciutadania i integració seran reforçats mitjançant les accions d'educació pel desenvolupament i de la interculturalitat entre la població. Al mateix temps es buscarà la manera d'establir relacions de codesenvolupament amb les ciutats d'origen dels ciutadans nous.

LÍNIA 4. INTEGRAR LA COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT DINS DE LA POLÍTICA MUNICIPAL I POSAR EL CONJUNT DELS SERVEIS I CAPACITATS MUNICIPALS AL SERVEI DE L'ACCIÓ INTERNACIONAL DEL MUNICIPI

OBJECTIU ESTRATÈGIC:

El Pla proposa una superació progressiva de la visió sectorial que considera la cooperació com una activitat en si mateixa, deslligada de la resta de la vida municipal. Cal anar més enllà de l'existència d'un departament de cooperació aïllat, considerat una àrea d'assistència social internacional i encarregat de gastar un pressupost anual mitjançant accions puntuals als països del sud.

La nova perspectiva que emergeix actualment és una visió integral i transversal en la qual la política pública de cooperació s'emmarca dins de la planificació estratègica de la ciutat de Badalona i del seu model de ciutat, s'integra dins del conjunt de les polítiques públiques locals dutes a terme per la institució i implica solidàriament tot el govern local.

En aquesta dinàmica, pren força la idea de reforçar la coherència entre els diferents sectors d'actuació del govern local, fent de la cooperació i solidaritat un criteri o un tema transversal que els diferents departaments han de tenir present i al qual han de contribuir

3. LÍNIES DE TREBALL I ACTUACIONS QUE ES DERIVEN DELS OBJECTIUS ESTRATÈGICS

Aquestes línies de treball i d'acció s'inclouen dins de cadascuna de les quatre línies estratègiques del Pla i es plantegen com a actuacions o programes d'actuació a desenvolupar durant els propers mandats municipals. Les actuacions estan definides en termes generals en el benentès que, en el moment de la seva aplicació, s'hauran de concretar mitjançant un procés de planificació operativa.

Línia 1. Potenciar la cooperació internacional directa en el reforç de les institucions municipals i de la democràcia local en les ciutats del Sud

L'Ajuntament estarà obert a iniciar relacions de col·laboració i d'associació amb altres ciutats del món, tenint en compte els criteris de prioritització marcats pel Pla, principalment:

- Ciutats i territoris semblants quant al caràcter metropolità, de dimensió socioeconòmica i urbana que permeti compartir problemàtiques comunes o semblants a les de Badalona.
- Ciutats i localitats d'origen de les persones immigrades residents a Badalona.
- Criteris temàtics. Temes prioritaris en els quals Badalona pot oferir un valor afegit específic i implicar actors d'aquests sectors: sanitat, educació, inclusió social, etc.
- Criteri de concentració i visibilitat. Badalona vol concentrar esforços, treballar en profunditat i a llarg termini amb els seus socis, la qual cosa implica una concentració de la cooperació directa.

Dins d'aquesta línia es proposen els següents traçats d'actuació:

1. Establir relacions de *partenariat* o d'associació bilateral de cooperació directa amb ciutats del Sud.

Actuacions que es proposen:

- Reforçar l'associació amb municipis que comportin col·laboracions a llarg termini i el suport d'institucions supramunicipals, com és el cas de Peñalolén (Xile). Promoure i organitzar la participació de diferents actors de les societats civils respectives dins d'aquestes associacions.

- Posar en valor el model educatiu de cooperació que tenen alguns centres de la ciutat (com el que desenvolupen el CEIP Jungfrau de Badalona i l'Escola Francisca González) en tant que es tracta de projectes que impliquen la ciutadania. Acompanyar i donar suport institucional a les relacions d'agermanament establertes per tal d'ampliar-les cap a una cooperació més institucional.
- Reconèixer el valor de les relacions d'agermanament que es mantenen entre col·lectius significatius de la ciutat amb col·lectius i representants de la societat civil en ciutats i pobles de països en desenvolupament. Oferir quan sigui necessari i possible el suport per al manteniment d'aquests vincles.
- Establir i promoure contactes amb les organitzacions contraparts, per tal d'arribar a relacions més horitzontals, de partenariat, d'intercanvis d'experiències i de treball comú també de cara a la sensibilització i l'educació pel desenvolupament, tant en les seves societats com a casa nostra.

Es proposa donar per tancats la resta d'agermanaments signats amb Badalona que no tenen vigència ni activitat relacionada. El Pla reconeix el gran bagatge i riquesa que ha suposat la llarga experiència de relacions amb ciutats i els agermanaments portats a terme amb diversos pobles i ciutats del Tercer Món. Al mateix temps, considera que no es disposa de la capacitat de mantenir actius tots els agermanaments i que, per tant, cal tancar una etapa i ordenar i donar més coherència i eficàcia a les relacions internacionals del municipi de cara al futur.

2. Participar en xarxes de cooperació internacional al desenvolupament.

La participació activa en xarxes municipals d'àmbit internacional suposa també el trànsit d'una cooperació "en parelles", dominant en l'enfocament dels agermanaments, a una articulació multidimensional en xarxa com a resultat de la interdependència més gran dels territoris sobre diversos temes prioritaris per a l'acció dels governs locals. Es proposa el treball en xarxes municipals al voltant de temes d'interès compartit per les ciutats que hi participin.

La cooperació directa en xarxa suposa una forma de treball entre municipis que col·laboren entre si sobre una base territorial, per oferir propostes de treball, assessorament i suport a una agrupació territorial de municipis del Sud.

Dels diferents processos experimentals i innovadors en aquest àmbit sorgeix la idea que la cooperació entre ciutats ha de ser complementada progressivament per una cooperació "entre territoris", al mateix temps que es planteja una reflexió necessària sobre quin ha de ser el rol de cada tipus d'agent (estat central, regió, agrupació territorial, municipi) en una cooperació basada en l'articulació dels actors de diferents nivells de govern.

Actuacions que es proposen:

- Participar en xarxes de ciutats mediterrànies per a la cooperació amb ciutats del Marroc. Aquesta opció ve donada tant per la vocació mediterrània de Catalunya i de Badalona, com pel fet que els ciutadans marroquins ocupen els primers llocs dins dels col·lectius de ciutadans nous a Badalona. En aquest sentit es proposa donar continuïtat a la participació al projecte de cooperació per a la Promoció de la Governança Local als municipis del Marroc (2009-2010) analitzant les possibilitats d'ampliar i aprofundir en aquesta xarxa de municipis catalans i marroquins o, si escau, buscar nous espais de cooperació amb altres ciutats del Marroc.
- Identificar i proposar, si escau, la participació de Badalona en alguna xarxa (o plataforma) de ciutats llatinoamericanes amb vocacions i problemàtiques comunes i cercar acords amb diferents nivells de govern i administratius a casa nostra.

3. Participar i incidir en l'augment del paper de les ciutats al món.

Una altra línia d'evolució és l'aparició d'actuacions de la cooperació directa municipal que no tenen el propòsit de reforçar els socis sinó d'incidir, de manera més global, sobre les agendes nacionals i internacionals i tenir un impacte positiu sobre les condicions generals de caràcter estructural, que limiten o dificulten l'exercici del poder local.

Es veu, en efecte, que les accions bilaterals poden tenir efectes puntuals importants, però tenen un sostre molt clar quant a la seva capacitat d'incidir sobre la situació general dels governs municipals d'un país, per exemple per mitjà d'accions de lobby i de pressió política que tractin de transformar certs elements del marc legislatiu, competencial o institucional, com per exemple el grau de descentralització de l'estat, la distribució dels recursos públics entre els diferents nivells de l'administració o el grau d'estabilitat i consolidació de la funció pública local.

En aquest cas, el contingut de la cooperació s'orienta més cap a la creació d'aliances estratègiques dels governs locals del Nord i del Sud, que uneixin forces per obtenir canvis estructurals en els espais nacionals i regionals.

D'alguna manera es tracta d'una acció de diplomàcia municipal i de relacions exteriors de les ciutats.

Línia 2. La construcció d'una societat més informada, solidària i responsable

Aquesta línia de treball se centra en la promoció dels valors i dels comportaments solidaris i responsables per mitjà d'accions i procediments que suposin una implicació i un compromís de la població més grans, de les institucions, de les empreses, etc. amb els reptes del desenvolupament, la sostenibilitat, la pau i la lluita contra la pobresa al món.

El Pla director vol donar continuïtat als plans anuals de sensibilització on es defineixen com a prioritats estratègiques les següents:

- Orientar, coordinar i donar coherència al conjunt d'activitats d'educació pel desenvolupament que es realitzin a la ciutat i que afavoreixen el coneixement d'altres societats, fonamentalment de països del Tercer Món.
- Impulsar relacions de coordinació i cooperació amb aquelles àrees del govern municipal amb les quals compartim objectius en aquest tema, sobretot Educació, Joventut, Dona i Medi Ambient
- Impulsar relacions properes amb les entitats de Badalona i amb els centres educatius de la ciutat, identificant línies de col·laboració concertada i projectes consorciats entre elles amb l'objectiu d'obtenir un impacte i una riquesa de propostes més grans.
- Establir contactes amb persones procedents de diferents orígens (Marroc, Equador, Perú, Paquistán, Romania, etc.) que resideixen a Badalona i que poden participar en el Pla de sensibilització aportant la seva experiència sobre els països d'origen i explicant la visió que des del Sud es té de la vida en una ciutat com la nostra.
- Dinamitzar la ciutadania a partir del seu teixit associatiu per promoure actituds de responsabilitat i participació i, en definitiva, una solidaritat activa. Promoure, així, una societat informada que tingui un paper propositiu en els seu posicionament sobre temes de l'actualitat global.

Actuacions que es proposen:

1. Promoure el comerç just i la compra pública, les finances i el consum ètics i responsables

Consolidar i ampliar les activitats que es dediquen a la difusió dels conceptes de comerç just, el consum responsable i la banca i finances ètiques, principalment la Festa del Comerç Just, el mocador de les Festes de Maig, ja tradicionalment elaborat amb criteris de comerç just, les activitats sobre el consum responsable en el marc del Nadal Solidari, així com altres accions puntuals de les entitats del Consell de Solidaritat.

Emprendre accions iniciades des del mateix Ajuntament que impliquin el seu compromís jurídic i econòmic. Participar en les accions de la Xarxa per la Compra Pública Ètica i estendre progressivament els criteris de responsabilitat a les compres i subministraments dins del mateix Ajuntament. Aconseguir el mateix compromís per part d'altres institucions, entitats i empreses del municipi.

2. Educació pel desenvolupament i la pau en la diversitat

Treballar en educació pel desenvolupament i la pau en la diversitat, promovent la transformació en valors i actituds de la nostra ciutadania, el coneixement de les societats i cultures dels països d'origen dels nouvinguts, i afavorint la participació dels col·lectius d'immigrants en les activitats de sensibilització i d'educació pel desenvolupament promogudes a la ciutat. Al mateix temps, ajudar a la prevenció de la violència per mitjà del coneixement de l'altre i a la configuració d'un model consensuat de gestió dels conflictes, als barris i centres educatius de la ciutat.

Adquirir noves eines pel desenvolupament de la diplomàcia municipal i la cooperació local per la pau, participant en les xarxes de municipis. Difondre en l'àmbit local la cultura de la pau global i els aspectes relacionats: desarmament, militarisme, educació per la pau i drets humans.

3. Suport al teixit associatiu solidari de Badalona

Obrir l'àmbit de la solidaritat i la cooperació internacional al conjunt de la societat civil, afavorint la participació d'entitats i col·lectius en accions de ciutat, posant èmfasi en el voluntariat juvenil, incrementant la seva implicació i consolidant Badalona com a municipi solidari, responsable i obert al món des de tots els vessants.

Regular, mitjançant convocatòries anuals, el suport financer a iniciatives d'educació pel desenvolupament i sensibilització ciutadana i a projectes de cooperació internacional d'aquelles entitats amb presència efectiva i activa a Badalona, i que no necessàriament formin part de les prioritats i àmbits sectorials impulsats per l'Ajuntament.

4. Sensibilització, col·laboració i associació amb el teixit econòmic de Badalona per aconseguir la seva participació i el seu compromís amb la cooperació internacional al desenvolupament

La implicació i el compromís de les empreses amb la cooperació internacional al desenvolupament és un element cada cop més present i rellevant a les nostres societats. Des de l'Ajuntament es proposa un treball conjunt amb les empreses i amb les organitzacions empresarials de cara a una implicació progressiva del sector lucratiu privat de Badalona amb els objectius del Pla director de la cooperació internacional.

El sector privat pot ser actiu en la cooperació directa amb ciutats del Sud associades a Badalona, establint relacions de cooperació empresarial amb homòlegs d'aquelles ciutats, adoptant codis de comerç just i de consum responsable, mobilitzant els seus treballadors i directius en accions de solidaritat, formant quadres tècnics i directius, etc.

Es proposa promoure que dins dels codis de Responsabilitat Social Corporativa (RSC) de les empreses s'incloguin aspectes vinculats al desenvolupament humà i a la solidaritat internacional. També es preveu donar a conèixer les experiències en RSC que ja existeixen a Badalona per difondre'n el coneixement.

5. Donar resposta a les demandes d'ajut humanitari.

L'Ajuntament de Badalona donarà resposta pels mitjans disponibles i més eficaços a les situacions d'emergència en països empobrits, amb especial atenció a aquelles regions de les quals procedeix la població de nouvinguts a la ciutat.

L'Ajuntament organitzarà i, si escau, mobilitzarà la societat civil utilitzant els canals de participació existents per tal que la ciutat de Badalona respongui eficaçment davant de qualsevol emergència que es pugui beneficiar de l'ajuda ciutadana.

Línia 3. Coordinar la cooperació al desenvolupament amb la gestió de la diversitat, de la convivència i de la no discriminació

Actuacions que es proposen:

1. Coordinació i treball complementari i sinèrgic amb plans que promoguin la integració i la cohesió social

En les actuacions de sensibilització que proposa el Pla director es preveuen actuacions que promouen la convivència en la diversitat i el coneixement de les societats i cultures dels països d'origen dels nouvinguts, afavorint la prevenció de la violència per mitjà del coneixement de l'altre, als barris i centres educatius de la ciutat. Es comptarà amb les entitats i el món educatiu per establir els ponts necessaris entre aquest col·lectiu i les entitats de cooperació internacional del Consell de Solidaritat.

2. Impuls a les polítiques d'implicació dels nous ciutadans amb la cooperació al desenvolupament amb les seves ciutats d'origen

La immigració i la cooperació són dos àmbits de treball diferenciats però que es complementen. La nova ciutadania pot contribuir, amb el seu coneixement i participació, en la millora dels programes de cooperació que porten a terme les entitats de la ciutat i el mateix Ajuntament.

Es proposa portar a terme actuacions per tal d'articular les accions de cooperació i la presència de grups d'immigrants, tenint en compte l'existència i el nivell de consolidació de les associacions que representen aquests col·lectius, així com el treball en xarxa amb les ciutats d'origen de les persones nouvingudes a Badalona. Aquest treball es podrà fer de manera conjunta amb altres ciutats, per exemple de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, amb problemàtiques semblants.

Línia 4. Integrar la cooperació al desenvolupament dins del conjunt de la política municipal i posar el conjunt de capacitats i de serveis municipals al servei de l'acció internacional del municipi

Fins ara, tal com s'ha vist en la fase de diagnòstic del Pla director, la incidència i l'impacte de la cooperació al desenvolupament i de l'acció internacional feta des de Badalona, ha tingut efectes molt febles i puntuals en el conjunt de

l'Ajuntament i en la seva política institucional. En tot cas, ha estat una actuació marginal i amb escassa transcendència en el conjunt de la política municipal.

Cal encara aprofundir en la integració de la cooperació en diversos àmbits i serveis municipals i de la ciutadania. Tal com s'ha mencionat a la primera part de diagnòstic, hi ha hagut experiències concretes de col·laboració, però cal aprofundir i crear espais de concertació d'accions de sensibilització i cooperació que impliquin processos i no únicament projectes puntuals entre àrees municipals.

Així mateix, cal fer esment de l'experiència de l'Àrea de Cultura de l'Ajuntament de Badalona, que manté relacions amb la ciutat d'Holguin a Cuba. Aquesta iniciativa, una vegada iniciada, passa a ser una activitat pròpia de la mateixa àrea.

El tipus de cooperació municipal que proposa aquest Pla suposa entre d'altres coses:

- Posar en valor per mitjà de les accions de cooperació directa municipal les capacitats, les experiències i els aprenentatges obtinguts al voltant de les diferents polítiques municipals. La cooperació municipal al desenvolupament amb perfil propi, ha de capitalitzar els coneixements i el capital humà i institucional que pot oferir Badalona. En la cooperació que proposa el Pla aquests recursos són, molt sovint, més valuosos que les aportacions financeres a projectes.
- La necessitat d'implicar tots els departaments municipals que calgui en l'acció internacional i de cooperació al desenvolupament, en una lògica de cooperació municipal directa, de col·laboració amb altres municipis del món al voltant de l'eficàcia de les mateixes polítiques públiques de proximitat. Per a portar a terme aquest tipus de cooperació ha de ser el conjunt de la institució qui participi en la construcció de vincles sostinguts de cooperació. D'alguna manera, la cooperació ha de ser la continuïtat de les pròpies polítiques locals en l'àmbit internacional.
- Fer de la política de cooperació internacional al desenvolupament una política pública més, amb plena integració i presència política en el conjunt de l'Ajuntament, de la mateixa manera que altres àmbits i serveis com ara l'urbanisme, els serveis socials, la cultura o la promoció econòmica. En aquesta perspectiva la cooperació al desenvolupament ha d'estar en coherència amb els objectius estratègics del consistori, amb el model de ciutat que es proposa i amb les prioritats institucionals.

- La responsabilitat transversal de tots els departaments municipals en la realització dels objectius definits en aquest Pla a partir del seu lideratge polític per part del govern municipal, és un element cabdal del seu plantejament. En efecte, l'execució i seguiment del Pla no pot ser una responsabilitat exclusiva del Departament de Cooperació.
- A la vegada, la participació activa i amb responsabilitat compartida de totes les regidories i departaments en la realització i en els resultats del Pla, permet o facilita la col·laboració amb els diferents agents i organitzacions de la societat civil a partir dels seus vincles ordinaris amb els respectius departaments municipals.

Per aquestes raons el Pla director proposa que aconseguir la transversalitat d'aquesta política dins de l'Ajuntament i la seva plena integració dins del conjunt de polítiques municipals és, per si mateix, un objectiu del Pla i no simplement una proposta de gestió. Es tracta, en síntesi, d'aconseguir resultats concrets en aquest àmbit.

En aquesta línia es proposa un compromís polític del govern municipal per tal d'aconseguir que el conjunt de departaments participin activament en els projectes de cooperació directa municipal establerts al Pla contribuint amb tots els seus recursos segons les prioritats i necessitats d'aquesta cooperació.

Des del Departament de Cooperació es farà una proposta de treball en xarxa i transversal per tal de fer operatiu aquest objectiu estratègic. El Pla establirà un sistema de seguiment i d'avaluació amb indicadors que permeti mesurar els resultats assolits en aquest àmbit.

Finalment, caldrà definir amb claredat l'encaix de totes les actuacions i prioritats de cooperació al desenvolupament dins del pla de ciutat i de les actuacions estratègiques del pla d'acció municipal.

4. MODALITATS, ÀMBITS I SECTORS DE COOPERACIÓ

En aquest apartat s'estableixen les definicions bàsiques sobre les intervencions que proposa el Pla.

4.1. Modalitats de cooperació

El Pla proposa l'adopció de diferents modalitats de cooperació, aquelles més adients per portar a terme els objectius estratègics definits pel mateix Pla.

1. COOPERACIÓ DIRECTA

El propòsit de donar èmfasi i prioritat a la cooperació directa constitueix actualment, per a molts governs locals, un primer front de reforma, tan important com complex a l'hora de dur-la a terme. El Pla director de Badalona assumeix plenament aquest plantejament i proposa que la cooperació directa municipal, aquella que es fa directament entre el municipi de Badalona i altres municipis del món a partir de les prioritats decidides de forma autònoma, és la modalitat principal de cooperació al desenvolupament a implementar des de Badalona.

Aquesta decisió es pren a partir de la constatació que progressivament creix el sentiment que la cooperació ha de ser considerada com una política pública local, és a dir, tornar a formar part dels camps en els quals: (i) és útil i necessari un compromís polític; (ii) és necessari un debat ciutadà; (iii) l'interès general ha de determinar el contingut de les accions, i (iv) el govern local ha de definir i aplicar una política pròpia, d'acord evidentment amb les condicions establertes de participació ciutadana i de concertació amb els altres actors del territori.

La cooperació directa tindrà els següents vessants principals:

- La cooperació bilateral o d'associació (partenariat) amb una ciutat del Sud triada a partir dels criteris definits pel Pla.
- La cooperació en xarxa amb diversos governs municipals al voltant d'objectius compartits o de caire temàtic. La participació en xarxes temàtiques podrà suposar la participació en xarxes existents o el lideratge per part de Badalona.
- La cooperació multinivell a partir dels acords de participació amb les administracions provincials, autonòmiques o estatals al voltant de temes prioritaris per a Badalona.

La cooperació directa bilateral es regularà mitjançant l'elaboració i signatura per part de les ciutats d'un "Acord d'associació", on es fixarà el contingut, les modalitats, els procediments, les formes de seguiment i els compromisos entre les parts.

Cal dir que un acord d'aquest tipus es diferencia clarament dels agermanaments tradicionals, en la mesura que es determina un procés de cooperació pràctic i un calendari amb data de caducitat de l'acord. És a dir, no es tracta d'un agermanament vitalici sinó d'una associació temporal per portar a terme objectius compartits, la qual cosa no vol dir que no es puguin tornar a signar nous acords una vegada finalitzat l'acord vigent.

Cal dir que la cooperació directa amb ciutats del Sud fomentarà la participació d'altres agents i sectors de les respectives societats civils de les ciutats que s'associen per mitjà d'un acord. D'aquesta manera, associacions, sindicats, escoles, organitzacions empresarials, centres sanitaris i educatius podran participar des del seu àmbit específic en aquests acords.

2. COOPERACIÓ CONCERTADA

La cooperació concertada serà una modalitat significativa de la cooperació municipal al desenvolupament. Es tracta d'establir acords de col·laboració amb entitats de la societat civil per tal de portar a terme determinats objectius del Pla. La concertació podrà adreçar-se a la realització d'actuacions de cooperació al desenvolupament o a accions de sensibilització i educació al desenvolupament. La cooperació concertada es regularà mitjançant convenis de col·laboració específics que permetin regular el tipus de col·laboració que s'estableix entre les institucions que concerten.

El Pla proposa utilitzar aquesta modalitat per reforçar les relacions que ja mantenen entitats de la ciutat amb contraparts del Sud i que es troben consolidades i arrelades a Badalona i al municipi soci. Es vetllarà perquè es mantinguin els vincles construïts al voltant d'aquests projectes.

La cooperació concertada es pot adreçar a l'execució de projectes de curta durada o a programes a mitjà termini i amb objectius més estratègics. Aquesta modalitat de cooperació hauria de ser una eina que contribuís a assolir els objectius i les fites del Pla i cercar la col·laboració d'institucions, entitats, ONG, centres educatius, etc. per tal de compartir l'execució d'un projecte, d'un programa o d'una activitat en el marc de la cooperació municipal al desenvolupament.

3. SUPORT AL TEIXIT ASSOCIATIU SOLIDARI

Es donarà un suport financer, logístic i tècnic a iniciatives i projectes d'aquelles entitats amb presència efectiva i activa a Badalona, i que estiguin dins o fora de les prioritats i àmbits sectorials impulsats per l'Ajuntament a través d'aquest Pla.

Aquest suport es donarà ja sigui per a projectes de cooperació o per a projectes de sensibilització. El suport financer a aquestes iniciatives solidàries de la societat civil i de les ONG locals serà regulat mitjançant una convocatòria anual.

Aquesta convocatòria regularà els criteris i modalitats del suport financer a iniciatives generades per les ONG. És a dir, l'Ajuntament no fixarà els seus propis criteris o prioritats per donar el suport a projectes de cooperació internacional al desenvolupament de les ONG.

D'aquesta manera es diferencien els objectius de cooperació del mateix Ajuntament i els objectius de les organitzacions solidàries. La convocatòria posarà èmfasi en tot cas en els aspectes següents:

- Rebran suport financer aquelles organitzacions amb una presència efectiva en la vida social i ciutadana de Badalona.
- S'haurà de garantir un alt nivell de transparència i d'informació a la ciutadania sobre els resultats i impactes de les iniciatives que reben subvencions.
- L'ajuntament i les ONG treballaran de forma coordinada de cara a assolir més impactes en les accions de sensibilització i educació al desenvolupament. Per aquesta raó tindran prioritats aquelles iniciatives que siguin l'expressió d'aquest procés de coordinació.

4.2. Àmbits d'actuació i recursos econòmics

El Pla considera la cooperació al desenvolupament com una política pública local. Aquesta política es basa en definicions i prioritats que ja es van establir en l'apartat anterior d'objectius.

A la vegada, el Pla defineix la cooperació al desenvolupament com una sola estratègia que té dos grans vessants: d'una banda, la sensibilització i l'enfortiment d'una societat solidària i responsable a Badalona i, de l'altra, la presència internacional de Badalona per mitjà de la cooperació directa amb ciutats del Sud.

El Pla defineix els següents àmbits d'actuació i preveu una aplicació de recursos financers municipals anuals distribuïts de la manera següent:

- Accions de cooperació directa al desenvolupament i d'emergència i ajut humanitari: estimació d'aplicació a aquest àmbit del 30 % dels recursos
- Accions de sensibilització directa i concertada: estimació d'aplicació a aquest àmbit del 20 % dels recursos
- Cooperació i sensibilització indirecta a través d'entitats locals (convocatòries de projectes): estimació d'aplicació a aquest àmbit del 50 % dels recursos

Aquesta distribució suposa un marc de referència i fa esment únicament als recursos municipals assignats a la cooperació al desenvolupament. Cal dir, però, que s'hauran de comptabilitzar recursos específics externs captats d'altres administracions i institucions.

Aquest Pla director reconeix explícitament els acords presos de forma majoritària al municipi pel que fa a l'aportació econòmica destinada per l'Ajuntament de Badalona a cooperació al desenvolupament i, per tant, ratifica la resolució aprovada en el Ple de destinar un mínim del 0,7 % del pressupost municipal a activitats de cooperació.

Encara que el tema de gestió de la diversitat i de la nova ciutadania s'ha inclòs com a part integrant d'una línia estratègica del Pla, s'entén que les actuacions en aquest àmbit tenen el seu propi desplegament pressupostari.

4.3. Prioritats sectorials i àrees geogràfiques

Per sobre de criteris geogràfics o sectorials hi ha uns factors determinants a l'hora de prendre decisions en aquest camp que permetran orientar la selecció de les iniciatives i accions a realitzar des de Badalona. Aquests factors defineixen el perfil d'objectius que són propis de Badalona. Són els següents:

- a) Ciutats i governs municipals amb un perfil territorial, demogràfic i social semblant a Badalona, és a dir, d'àrees metropolitanes, amb una dimensió territorial i poblacional semblant, la qual cosa afavorirà la construcció de relacions profitoses per a les ciutats associades.
- b) Ciutats d'emissió i d'origen de les persones nouvingudes que actualment resideixen a Badalona. La presència de ciutadans que comparteixen les identitats i pertinences a dues ciutats són un veritable actiu per a les accions de cooperació.

- c) Ciutats i xarxes internacionals de ciutats que treballen temes que interessin especialment a la ciutat de Badalona, i que especialment comparteixin el repte de la cohesió social.

4.3.1. Prioritats sectorials

Es parteix del supòsit que la cooperació directa municipal ha de centrar-se en les polítiques locals de proximitat i en el reforç de les institucions municipals de les ciutats del Sud per tal que siguin aquestes institucions les que en surtin reforçades per lluitar contra la pobresa, el desenvolupament local i la cohesió social als seus territoris.

En el camp de la cooperació directa amb ciutats del Sud, el Pla director proposa donar prioritat a determinats sectors i dimensions com a eixos de cooperació amb altres ciutats. Principalment als sectors següents on Badalona té competències reconegudes a causa de la seva trajectòria institucional i del seu perfil territorial.

1. **Polítiques i actuacions municipals de cohesió social i territorial.** L'Ajuntament de Badalona coneix una llarga i rica experiència en polítiques de reequilibri territorial, ordenació urbana, regeneració de barris segregats, etc. Badalona disposa d'un bagatge important ateses les seves característiques de municipi metropolità perifèric amb greus problemes històrics d'exclusió social i segregació urbana. En aquest camp hi ha una expertesa que s'ha desenvolupat tant en els àmbits de la gestió municipal per a la cohesió social com de la planificació urbanística.
2. **L'educació i l'ensenyament** com un dels actius importants de Badalona i que pot esdevenir un recurs de primera importància com a eix per a la cooperació. Aquesta opció suposarà l'acció concertada i d'associació amb diverses institucions, persones i programes d'educació com ara centres escolars, associacions de pares i mares, etc. Hi ha també experiències significatives de participació d'escoles de Badalona en la cooperació al desenvolupament en els darrers anys.
3. **La sanitat i el sector sanitari** en general. A Badalona hi ha un veritable "clúster" d'activitats i recursos sanitaris així com de capacitats de gestió sanitària. La tasca de Badalona Serveis Assistencials, la presència del Centre d'Investigació Biomèdica i

altres centres de recerca a Can Ruti, són un actiu rellevant que explica aquesta opció.

4.3.2. Àrees geogràfiques

El Pla no vol definir de forma absoluta i tancada unes prioritats geogràfiques. En termes geogràfics, però, Badalona no pot obviar l'apropament i col·laboració amb:

1. **Ciutats de l'Amèrica Llatina.** Badalona té una llarga història de cooperació directa amb ciutats i municipis d'Amèrica Llatina. Hi ha un bagatge d'experiències i de coneixement mutu que valdria la pena aprofitar.
2. **Ciutats del Marroc i en particular de la regió Nord.** La Mediterrània té un caire estratègic per a Catalunya, per a l'Estat espanyol i per a la Unió Europea. Les ciutats i els governs municipals han de contribuir a la consecució d'una Mediterrània més equilibrada, més segura i més sostenible.

Cal afegir que aquests àmbits geogràfics són actualment prioritaris per a les agències de cooperació catalana i espanyola. La coherència –que no subsidiarietat– amb aquestes i les futures prioritats institucionals no és una dada menor per definir les opcions geogràfiques de la cooperació badalonina.

5. FORMES I ESPAIS DE PARTICIPACIÓ. ELS AGENTS SOCIALS I LA SOCIETAT CIVIL

En el marc del nou Pla director es proposa mantenir el paper del **Consell Municipal de Solidaritat** com a espai privilegiat de diàleg, de reflexió i de suport a la política de cooperació al desenvolupament que es fa des de Badalona. En aquest sentit el Consell ha de ser realment un òrgan consultiu, deliberatiu i de comunicació entre l'Ajuntament i la resta d'actors de la societat civil badalonina.

La principal transformació que es proposa en relació amb el paper del Consell té a veure amb la voluntat de construir una política municipal de cooperació amb lideratge públic per tal de treballar en relació directa amb institucions del Sud i sortir dels continguts assistencialistes dominants fins ara. Això suposa reconstruir una relació més equilibrada amb les ONG i amb la resta agents locals.

En efecte, aquesta transformació que proposa el Pla suposa alhora una evolució de la relació entre el govern municipal i les ONG. En lloc de considerar-les només com a institucions especialitzades en la presentació de projectes de cooperació, el municipi pot oferir-los un nou rol de concertació amb el govern local i el conjunt de la política municipal de cooperació i fer un seguiment de la seva posada en pràctica i, en alguns casos, participar en l'execució i avaluació de les accions decidides conjuntament.

De fet, es tracta de fer evolucionar el model de relacions entre la institució municipal i la societat civil local, resituant alhora les ONG respecte a la resta dels agents socials del territori.

Per tant, el Consell ha de deixar de ser l'espai per analitzar les convocatòries i els projectes presentats i aprovats. El seu paper ha de ser bàsicament vetllar per l'acompliment dels objectius del Pla director de cooperació.

Els objectius generals del Consell queden igual, és a dir, com un òrgan de participació ciutadana amb caràcter consultiu, d'informe i de formulació de propostes i suggeriments. Té com a objectiu principal facilitar, promoure i donar suport a les actuacions i els projectes relacionats directa o indirectament amb la cooperació, la solidaritat i la sensibilització, la defensa de la pau i el diàleg, així com estendre aquests valors entre els ciutadans i ciutadanes de Badalona.

El que proposa el Pla director és la introducció de canvis pel que fa a l'exercici de determinades funcions recollides en l'article 2 del Reglament del Consell, on

es determinen les funcions bàsiques. El Consell ha de ser de manera efectiva l'espai on es faci el seguiment, la valoració i l'avaluació dels objectius estratègics i criteris definits en el Pla director.

En tot cas el Pla proposa obrir un període de transició i de reflexió de cara a redefinir el paper del Consell i de dissenyar les noves funcions i la nova composició, que a la vegada haurà de donar lloc a la redacció d'un nou reglament.

A títol de proposició inicial i de cara a la reflexió que s'ha de desenvolupar, el Pla avança aquestes propostes sobre les noves funcions que haurà d'assumir el Consell:

1. Fer anualment el seguiment, el control i l'avaluació del Pla en conjunt i elaborar recomanacions de cara a la millora de la seva eficàcia.
2. Fer un seguiment i elaborar propostes de millora dels partenariats institucionals de Badalona amb ciutats del Sud.
3. Fer un seguiment i elaborar propostes de millora dels projectes concertats que es porten a terme.
4. Acordar, coordinar i organitzar les formes de cooperació de les entitats cíviqves de Badalona al voltant dels acords de cooperació entre ciutats, amb les entitats cíviqves de les ciutats associades amb Badalona. Assegurar la informació als ciutadans de Badalona sobre els nous acords amb ciutats i comunitats del Sud.
5. En el camp de la sensibilització, coordinar accions ciutadanes en col·laboració amb altres institucions, entitats i col·lectius, a efectes d'optimitzar els recursos humans, econòmics, pressupostaris i materials per tal d'assolir el màxim ressò i participació.
6. Proposar i impulsar iniciatives i campanyes d'informació i sensibilització envers la població de Badalona que es considerin prioritàries en matèria de cooperació i solidaritat.
7. Organitzar activitats de formació per a les entitats al voltant de temes de cooperació i solidaritat així com a tallers d'intercanvi d'experiències i de capitalització i sistematització.

8. Promoure i impulsar els nous codis de responsabilitat social i solidaritat a proposar perquè siguin adoptats per les entitats, institucions i empreses de Badalona.

Quant a la composició del Consell es proposa una obertura a la pluralitat d'actors de la ciutat de Badalona: centres de formació, empresaris, professionals, centres de salut, organitzacions culturals, veïnals, juvenils, associacions d'immigrants, etc.

El Pla proposa altres modalitats i espais de participació de la societat civil en les polítiques de cooperació al desenvolupament. No es tracta de crear altres estructures, sinó de buscar formes flexibles, puntuals i en funció d'objectius. En la nova perspectiva de la cooperació que proposa el Pla, caldrà establir mecanismes que reconguin i possibilitin la participació d'actors que tradicionalment han estat fora d'aquest camp.

En la mesura que el Pla proposa recórrer un camí que va de la lògica de projectes puntuals i finalistes a la col·laboració amb polítiques i el suport a institucions i a processos, ja no es tractarà d'implicar d'altres agents al voltant de projectes, sinó d'impulsar un treball en xarxa permanent i de continuïtat.

Per tant, el Pla proposa crear grups de treball, signar acords o crear xarxes sectorials per treballar sobre temes concrets amb institucions específiques, especialitzades i amb interessos i motivacions molt concretes, com ara: escoles, sector empresarial, universitaris, professionals, artistes, etc.

6. GESTIÓ, SEGUIMENT I AVALUACIÓ

Impulsar, portar a terme i fer el seguiment d'un Pla director suposa tot un repte de gestió i d'organització per a l'estructura municipal. En concret a Badalona, el repte és molt gran. Al document de diagnòstic es va mencionar, en referència a aquest tema, que el lloc i el pes de la cooperació dins de l'Ajuntament és molt feble i perifèric.

Aquesta mancança s'expressa en diverses dimensions de l'acció: un organigrama municipal complicat per tirar endavant una acció de cooperació internacional ordenada i coherent, i una molt feble transversalitat d'aquesta política, malgrat que es comencen a fer algunes activitats amb altres àrees i departaments municipals. La cooperació al desenvolupament encara no s'ha consolidat com una política pública.

En la mateixa línia es constata que els canvis permanents en el Departament de Cooperació i en els responsables polítics va ser un punt feble en aquesta evolució discontinua de la política municipal en el camp de la cooperació.

Així mateix, fins ara no s'ha fet cap esforç d'avaluació de la política de cooperació i solidaritat portada a terme des de l'Ajuntament. Malgrat que s'han fet avaluacions i anàlisis dels resultats de projectes puntuals, caldria avaluar el conjunt de la política i, en concret, els objectius i les estratègies que es plantegen en el Pla.

De cara a la gestió i organització del Pla es proposen diferents dimensions o nivells dins de l'Ajuntament.

En primer lloc, cal plantejar una reforma i millora del Departament de Cooperació tal com és actualment. S'haurien d'integrar en una mateixa dependència les relacions internacionals i la cooperació al desenvolupament. Cal ser coherent amb el plantejament del Pla i unificar ambdues dimensions en una estratègia comuna.

Aquest departament, encarregat de portar a terme els objectius del Pla en totes les seves dimensions, ha de comptar amb una estructura tècnica reforçada respecte de l'actual i estar en consonància amb els objectius i activitats previstes en el Pla. El Departament haurà d'elaborar plans operatius anuals per tal de planificar i portar a terme les actuacions derivades del Pla que seran executades cada any.

En segon lloc, el Departament i el seu responsable polític, hauran d'establir els espais (comissions, grups de treball, etc.) al si de l'Ajuntament més adients per tal d'assegurar la transversalitat i l'articulació entre les diferents àrees i departaments municipals que hauran de participar a les diferents accions que es plantegi portar a terme.

En tercer lloc, en relació amb el sistema de seguiment i d'avaluació cal fer un gran esforç en coherència amb els nous plantejaments i orientacions estratègiques que el Pla proposa. Amb el nou marc de la cooperació al desenvolupament a impulsar des de Badalona, cal considerar un nou tipus d'indicadors i de criteris d'avaluació i de seguiment. Ja no es tracta d'avaluar tot un seguit de projectes individuals, dispersos amb objectius diversos i heterogenis sinó d'avaluar polítiques, capacitats institucionals, processos i impactes a mitjà i llarg termini.

Al mateix temps el seguiment i l'avaluació s'han de fer de manera participativa per tal que tots els agents de la cooperació al desenvolupament de Badalona se sentin implicats amb l'execució del Pla. L'avaluació ha de servir per donar visibilitat i transparència al Pla i poder millorar així la rendició de comptes envers la ciutadania. En aquest sentit, una vegada més, cal que la política de cooperació sigui una política pública més i sigui tractada com qualsevol altra actuació o servei municipal.

Per aquesta raó una vegada el Pla sigui aprovat i validat s'hauran d'elaborar sistemes de seguiment i indicadors d'avaluació de cadascun dels objectius, de les línies i de les actuacions que se'n deriven.

Annex I

Aquest document ha estat elaborat amb el suport de la Direcció de Relacions Internacionals de la Diputació de Barcelona, Oficina de Cooperació al Desenvolupament, i ha comptat amb la coordinació tècnica de Fernando Barreiro, de l'entitat Territoris i Organitzacions.

Tant per a la fase de diagnòstic com per a la redacció del present document definitiu s'ha comptat amb la participació del conjunt d'entitats que formen part del Consell de Solidaritat i Cooperació, llistat a sota, així com d'altres persones i entitats vinculades a la trajectòria històrica de la cooperació de la ciutat.

Membres del Consell de Solidaritat i Cooperació de Badalona:

- ♣ ACBN – ASSOCIACIÓ CATALANA DE BRIGADISTES A NICARAGUA
- ♣ ACP – ASSOCIACIÓ CATALANA PER LA PAU
- ♣ ACPP – ASSEMBLEA DE COOPERACIÓ PER LA PAU
- ♣ ACSUR - Las Segovias
- ♣ ADRA - AGÈNCIA ADVENTISTA PER AL DESENVOLUPAMENT I RECURSOS ASSISTENCIALS
- ♣ AGERMANAMENT JUNGFRU-FRANCISCA GONZALEZ
- ♣ AJR – ASSOCIACIÓ JUVENIL LA ROTLLANA
- ♣ AYNE-ESPAÑA TRINITARIES SOLIDARITAT I DESENVOLUPAMENT
- ♣ ARSIS – AMICS DEL RAVAL I SISTRELLS
- ♣ ASFARU – ASSOCIACIÓ DE FAMÍLES ADOPTANTS A RUSSIA
- ♣ ASOPXI – ASSOCIACIÓ DE SUPORT A LES ORGANITZACIONS POPULARS XILENES
- ♣ BADALONA SOLIDARIA
- ♣ CADICC - CENTRE D'HARMONITZACIÓ I DINAMITZACIÓ INTERCULTURAL DE CATALUNYA
- ♣ CASAL ARGENTINO DE BADALONA
- ♣ CASAL D'AMISTAT AMB CUBA DE BADALONA
- ♣ COL·LEGI ESCALDA
- ♣ CONOSUD
- ♣ COOPERACIÓ
- ♣ FAVB – FEDERACIÓ D'ASSOCIACIONS DE VEÏNS DE BADALONA
- ♣ FIOP – FUNDACIÓ INTERNACIONAL OLOF PALME
- ♣ FUNDACIÓ FAMILIAS UNIDAS
- ♣ FLM – FUNDACIÓ LAIA MENDOZA
- ♣ FPS – FUNDACIÓ PAU I SOLIDARITAT
- ♣ FUNDACIÓ ATENEU SANT ROC
- ♣ GESTA
- ♣ IO – INTERMÓN OXFAM

- ♣ MEDICAMENTS SOLIDARIS
- ♣ SETEM
- ♣ SINDICALISTES SOLIDARIS
- ♣ UN MÓN DE TOTS
- ♣ VIH-DA ASSOCIACIÓ
- ♣ VOLS – VOLUNTARIAT SOLIDARI
- ♣ VOLUNTARIS BADALONA
- ♣ WAFAE ASSOCIACIÓ